

4. Про кінематографію : Закон України від 13.01.1998 р. № 9/98-ВР : станом на 26 квіт. 2017 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 01.04.2024).
5. Про засади державної мовної політики : Закон України від 03.07.2012 р. № 5029-VI : станом на 28 лютого 2018 р. неконституційний. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5029-17> (дата звернення: 01.04.2024).
6. Результати державної політики в кіно України: URL: [http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show\\_content.php?id=1505](http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=1505) (дата звернення: 01.04.2024).
7. Три роки кризи в Держкіно. Що буде з українським кіно далі? Lb.ua. 26 квітня 2023. URL: [https://lb.ua/culture/2023/04/26/553083\\_tri\\_roki\\_krizi\\_derzhkino\\_shcho\\_bude\\_z.html](https://lb.ua/culture/2023/04/26/553083_tri_roki_krizi_derzhkino_shcho_bude_z.html) (дата звернення: 01.04.2024).
8. Українське кіно має залучати гроші за європейським принципом - гендиректорка ОМКФ. Укрінформ. 18.вересня 2023. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3762958-ukrainske-kino-mae-zalucati-grosi-za-evropejskim-principom-gendirektorka-omkf.html> (дата звернення: 01.04.2024).

**Морозов Сергій Володимирович**

Здобувач третього рівня вищої освіти.

Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку

## **ВПЛИВ ЄДИНОГО ТЕЛЕМАРАФОНУ НА РЕГІОНАЛЬНЕ ТЕЛЕМОВЛЕННЯ**

Через три тижня після початку війни для захисту національного інформаційного простору рішенням РНБО було створено цілодобовий інформаційний марафон "Єдині новини #UАразом" (далі телемарафон). Рішенням РНБО передбачалось, що трансляція телемарафону є обов'язковою для загальнонаціональних телеканалів новинно-інформаційного напрямку

Але в реальності склалося так, що окрім національних телеканалів марафон був увімкнений майже на усіх регіональних каналах.

Прозорість державного регулювання в сфері телерадіомовлення завжди цікавила не тільки фахівців галузі, але і пересічних громадян та громадських активістів. Вивчення ситуації з трансляцією телемарафона на регіональних телеканалах дозволяє зрозуміти механізми прихованого впливу на регіональне мовлення.

Які чинники впливають на наявність трансляції телемарафону в ефірі місцевих та регіональних каналів?

Частина регіональних та місцевих каналів почали ретрансляцію з власної

ініціативи, щоб зберегти мовлення, оскільки з початком війни втратили дохід від демонстрації реклами та і інші джерела доходу і, відповідно, на цих каналах скоротилось або повністю зупинилось виробництво власного контенту. Друга причина зменшення виробництва контенту – відсутність необхідної кількості персоналу. З початком війни частина співробітників телеканалів виїхала за межі України, частина наразі проходить службу у Збройних силах України. У телекомпаніях, які знаходяться на територіях, що були тимчасово окуповані, а потім звільнені, спостерігаються непоодинокі випадки, коли працівники місцевих ЗМІ були вбиті або зникли безвісті. Цю ситуацію підтверджують в своїх звітах всі представники Нацради областей країни [3].

У такій ситуації у власників каналів є вибір – або зовсім припинити мовлення, або увімкнути ретрансляцію телемарафону, щоб зберегти мовлення свого каналу. Неодноразово телеканали зверталися до Національної ради з питань телебачення та радіомовлення (далі Нацрада) за дозволом про недотримання умов програмної концепції, і в більшості випадків отримували позитивні рішення [1].

Але є інша частина регіональних та місцевих телеканалів, які зберегли в умовах війни можливість для виробництва власного контенту, але незважаючи на це вони теж вмикають ретрансляцію телемарафону.

Є декілька чинників, які стали наслідком впливу телемарафону на розвиток регіонального телемовлення:

- a) рішення РНБО не стосується регіонального та місцевого мовлення;
- b) ретрансляція телемарафону позбавляє телеканал індивідуальності, що призводить до зменшення цільової глядацької аудиторії;
- c) трансляція телемарафону є недотриманням програмної концепції мовлення телеканалу.

Ці чинники вказують на те, що причина телеканалів вмикати ретрансляцію телемарафону є незрозумілою. Аналіз опублікованих документів Національної ради з питань телебачення та радіомовлення показав, що немає жодного офіційного рішення Нацради про ретрансляцію Єдиного марафону в ефірі регіональних і місцевих телеканалів. Також нема згадки по цьому питанню в звітах Нацради за 2022 та 2023 роки [1; 2].

Але зовсім інша ситуація спостерігається при вивченні звітів представників Нацради по областях. За винятком представників семи областей - АР Крим, Житомирської, Закарпатської, Луганської, Миколаївської, Харківської та Херсонської областей, всі інші представники звітують про ретрансляцію телемарафону. Більш того, представники ще дев'яти областей звітують про процент ефірного часу, який віддають канали для трансляції марафону. Також один з представників вказав, що забезпечення трансляції в етері суб'єктів у сфері медіа марафону "Єдині новини #UАразом" є одним з найважливіших його

завдань на посаді представника.

Ця ситуація може бути одним з індикаторів посилення центральної влади у вигляді створення лояльного контенту до влади в інформаційному полі. Враховуючи стан війни з росією, де гібридна війна все більше набуває свого розвитку, безумовно ідея телемарафону є важливим рішенням з метою захисту національного інформаційного поля від інформаційних атак. Проте, відсутність можливостей створення власного контенту регіональних телемовників, перетворює їх на інструмент просування іміджу лише певних політичних партій та політиків, які лояльні до центральної влади. Що потребує сьогодні негайного реформування, оскільки така тенденція може призвести до формування авторитаризму в країні в умовах війни.

#### *Список використаних джерел*

1. Звіт Національної ради з питань телебачення та радіомовлення за 2022 р.: вебсайт. URL: <https://webportal.nrada.gov.ua/wp-content/uploads/2024/02/REPORT-NC.pdf> (дата звернення: 27.03.2024).
2. Звіт Національної ради з питань телебачення та радіомовлення за 2023 р.: вебсайт. URL: <https://webportal.nrada.gov.ua/wp-content/uploads/2024/02/Zvit-Natsionalnoi-rady-Ukrainy-z-pytan-telebachennia-i-radiomovlennia-za-2023-rik.pdf> (дата звернення: 27.03.2024).
3. Звіти представників Національної ради з питань телебачення та радіомовлення: вебсайт. URL: <https://webportal.nrada.gov.ua/zvity/#zvity-predstavnykiv> (дата звернення: 27.03.2024)

**Милосердна Ірина Михайлівна**

Кандидат політичних наук, доцент кафедри політології.  
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

## **ІНФОРМАЦІЙНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ДЕМОКРАТІЇ**

Коли людей по всьому світу запитують, яким політичним умовам вони надають перевагу, вони відповідають, що ідеалам демократії: чесні вибори, свобода слова, підзвітний уряд та ефективні правові обмеження для поліції, армії та інших інститутів влади.

Однак у ХХІ столітті стає дедалі важче створювати та підтримувати ці умови. Сьогодні ми є свідками того, що демократичний прогрес застопорився, виникли значні загрози та проблеми: зростання гібридних демократій, популізму та націоналізму, корупція та зниження рівня довіри до політики, зростання конфліктів різних рівнів та хвиль міграції. В умовах зростаючої